

Integraal Huisvestingsplan Sport

Inhoudsopgave

1. Management samenvatting
2. Opzet onderzoek
3. Resultaten analyse
4. Financiële implicaties & overzicht gewenste basisbehoefte
5. Volgende stappen
6. Aanvullende informatie

1. Management samenvatting

Opzet onderzoek	<ul style="list-style-type: none">• We onderscheiden drie onderdelen in dit IHP: het adresseren van i) de basisbehoefte in 2025-2026, ii) de basisbehoefte in 2027-2040 en iii) de specials gedurende 2025-2040• De basisbehoefte 2025-2026 lost achterstanden op en is op korte termijn uit te voeren
Resultaten analyse	<ul style="list-style-type: none">• Sporthallen: aanpakken verwachte tekorten door a) ontsluiten capaciteit 5 sporthallen van scholen en b) upgraden kleedkamers sporthal Eindhoven Noord• Sportparken: adresseren tekorten velden bij voetbal, cricket, rugby en beachvolley; upgraden kleedkamers en handbalveld. Afronden privatisering tennisbanen• Ir. Ottenbad: analyse renovatie van deze basisvoorziening in 2025/ 2026, uitvoering vanaf 2027• Ijsbaan: versnelde verduurzaming onderzoeken/uitvoeren binnen slim verduurzamen vastgoed ism Sportfondsen Nederland• Urban: Toevoegen skatevoorziening nav Regiodeal (te bevestigen). Verbeteren exploitatie Area51• Openbare ruimte: zetten van 'plus' op sport voorzieningen bij vervanging• Specials: dromen over en sparen voor buitenbad Tongelreep, atletiekstadion, kwaliteits- / verduurzamingsimpuls ijsbaan, LED belijning in sporthallen en extra sportpark
Ruimtelijke en financiële implicaties	<ul style="list-style-type: none">• Algemeen ruimtelijk: de sportaccommodaties in Eindhoven zijn historisch vervlochten in de stad. Daarmee is er fysiek voldoende ruimte voor basisbehoefte richting 2040• De benodigde investeringen om de basisbehoefte in 2025-2026 te adresseren zijn 1,1 miljoen structureel en 2,25 miljoen incidenteel (opgenomen in kadernota 2025)• Voor de hoogte van de basis investeringen in 2027-2040 gaan we uit van de gemiddelde investering in sport per nieuwe inwoner van 64 euro (uit te werken in bredere analyse financiering groei van de stad)• Voor het investeren in de specials in 2025-2040 (1,8 miljoen structureel) is het nodig om te sparen (via de stelpost strategische kapitaallasten) en te co-financieren met partners
Volgende stappen	<ul style="list-style-type: none">• Bij accordering kadernota 2025 door de raad gebruiken we 2024 voor de voorbereidingen: aanbesteding, werving projectleiders, planning uitvoering en afstemming verenigingen• We blijven verenigingen faciliteren om aan de randvoorwaarden van deze ruimtelijke plannen te voldoen (oa de subsidie sportprofessional en ondersteuning vanuit Eindhoven Sport op het gebied van vrijwilligers)

2. Opzet onderzoek

Brede aanleiding om huisvesting sport integraal te bekijken

1 Sportvisie
2021 - 2025

“Ruimte voor iedereen om te sporten en bewegen in onze groeiende stad”

2 Bestuursakkoord
2022 - 2026

*“We schenken in de **openbare ruimte extra aandacht aan sport en beweging**, met beweegvoorzieningen, speeltuinen, fiets- hardloop- en urban sportroutes voor alle leeftijden.”*

3 Onderzoek
Rekenkamer 2023

*“Er is bij diverse sporttakken een tekort zichtbaar aan voorzieningen zoals sportvelden en er is sprake van wachtlijsten. De schaa sprong zal vragen om **meer ruimte voor sport**, zowel formele accommodaties als sportvelden en sport- en beweegmogelijkheden in de openbare ruimte.”*

4 Problematiek
wachtlijsten

*“Bij RPC worden kinderen **na de geboorte op de wachtlijst** gezet. Volgens de KNVB speelt het probleem in meer grote steden, maar is de situatie in Eindhoven erg nijpend”. Brabants Dagblad, 9 september 2023*

5 Groeiende sporten

*“Op dit moment zijn er **in de regio 700** cricketers die deelnemen aan de KNCB-competities en onofficiële initiatieven. De verwachting is dat dit, op het moment dat er genoeg faciliteiten zijn, zal **groeien naar 2000 deelnemers** binnen 3-5 jaar”. Beleidsplan KNCB Eindhoven, september 2023*

Opzet analyse IHP: onderzoek naar huidige en toekomstige behoefte van aanwezige sporten en verwachte ontwikkeling

Periode	<ul style="list-style-type: none">• Huidig: op basis van data 2022 (demografie en infrastructuur)• Toekomst: richting 2040
Demografisch	<ul style="list-style-type: none">• Groei inwoners naar 300.000 in 2040
Kengetallen	<ul style="list-style-type: none">• Kwantitatieve analyses van Rekenkamer en externe adviseur Kragten obv huidige accommodaties, benutting en kengetallen andere gemeenten
Praktijk inzicht	<ul style="list-style-type: none">• Analyses verrijkt met expertise en ervaring van programma Sport en uitvoering (accountmanagement)
Trends	<ul style="list-style-type: none">• De populariteit van urban, rugby en cricket in de regio door oa internationalisering• Toename sportief gebruik van de openbare ruimte door volwassenen en kinderen

Scope: het IHP gaat over de sportinfrastructuur waar de gemeente eigenaar van is

Uitleg

- Het IHP sport gaat over de sport infrastructuur die eigendom is van de gemeente Eindhoven, inclusief de sportvoorzieningen in de openbare ruimte. Hierin nemen we dus niet het gebruik van bijvoorbeeld wegen om op te fietsen of wandelen in mee
- Accommodaties van derden maken geen onderdeel uit van het onderzoek en het IHP sport. Deze sporten (verenigingen en ondernemende sportaanbieders) faciliteren we op andere manieren
- De gemeente is (vanuit historische ontwikkeling) eigenaar van de infrastructuur die niet kostendekkend door de markt te realiseren is
- In de sportwereld onderscheiden we 'georganiseerde' (clubverband) en 'ongeorganiseerde' sport (daarbuiten). Dit IHP richt zich op beide vormen van sport

Overzicht

	Scope IHP	
	Eigenaar infrastructuur	
Organisatievorm	Gemeente	Derden
'Georganiseerd'	<ul style="list-style-type: none">• Binnen: sportzalen en sporthallen en ijsbaan• Buiten: sportparken• Zwembaden	<ul style="list-style-type: none">• Binnen: klimhallen, boksscholen, fitness, etc.• Buiten: golfbanen• Zwembaden
'Ongeorganiseerd'	<ul style="list-style-type: none">• Sportvoorzieningen in openbare ruimte: oa Urban sportpark, Cruijff Courts, sportveldjes	<ul style="list-style-type: none">• Fitnessscholen

Uitgangspunten

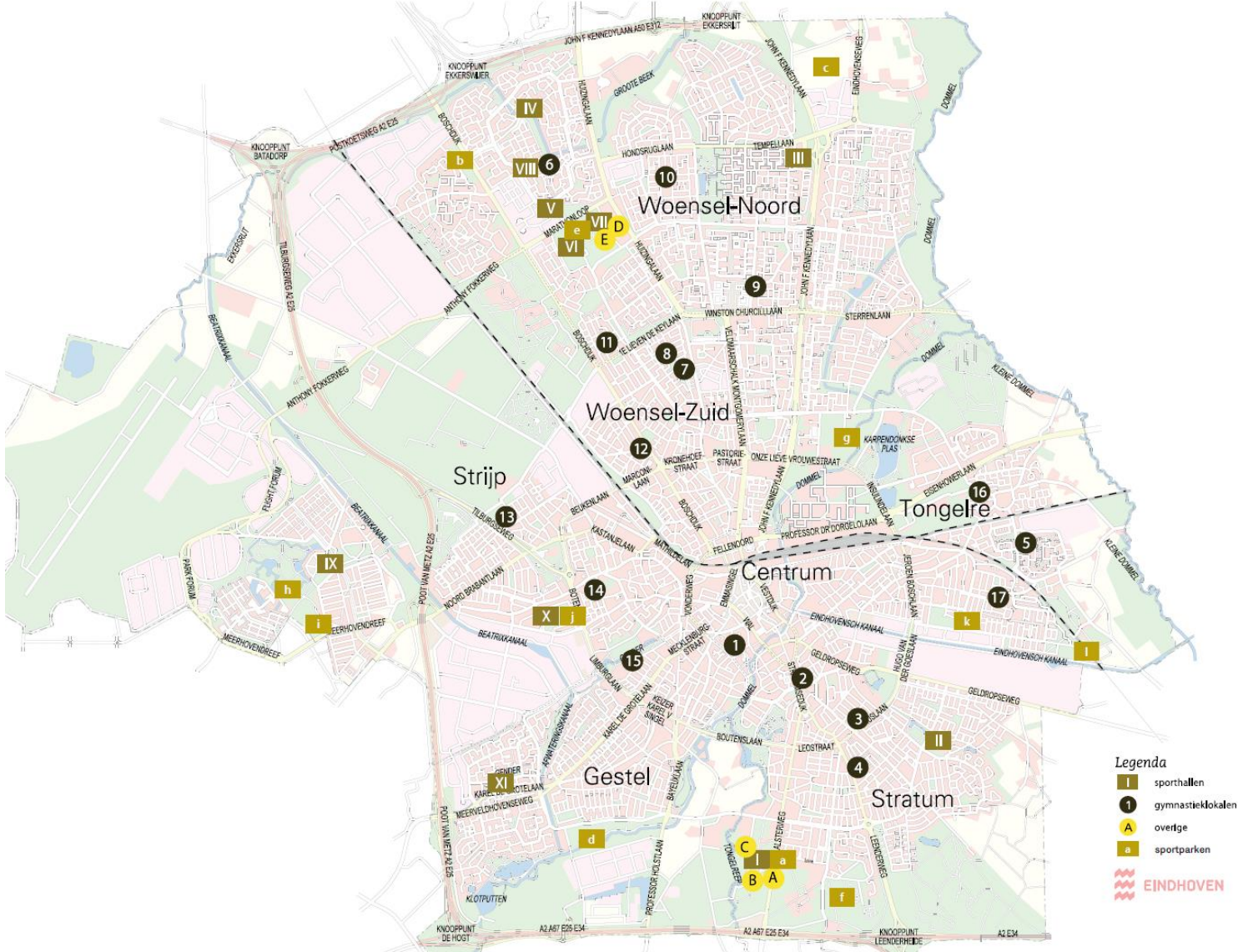
- 1. In kaart brengen wat basisbehoefte sportinfrastructuur is nu en richting 2040**
- 2. Dromen over aanvullende sportvoorzieningen richting 2040 (“specials”)**
- 3. Aansluiten bij bestaande infrastructuur ivm beperkte ruimte, kosten en duurzaamheid**
- 4. Pakken van verduurzamingskansen (acuut of op moment van aanleg/renovatie)**
- 5. Sturen op multifunctioneel gebruik van ruimte**

De vraag naar infrastructuur is opgebouwd uit 3 onderdelen met 2 typen voorzieningen (basisbehoefte en specials)

Onderdeel ¹	Type voorziening	
	Basis	Specials
1 Binnen	<ul style="list-style-type: none">• Sporthallen:<ul style="list-style-type: none">– Voor binnensporten die ook buiten beoefend worden (voetbal, tennis, hockey, etc.)– Voor binnensporten als gymnastiek, tafeltennis, vechtsporten, etc.• Zwemmen: renovatie Ottenbad (vindt plaats na 2026)• Extra duurzaamheidsopgave: Area51	<ul style="list-style-type: none">• Indoor atletiekhal• LED belijning sporthallen
2 Buiten (‘georganiseerd’)	<ul style="list-style-type: none">• Sportparken:<ul style="list-style-type: none">– Velden: voetbal, hockey, cricket, rugby, tennis, padel, beachvolley, handbal, honk- en softbal, korfbal, atletiek– Kleedkamers• Extra duurzaamheidsopgave: ijsbaan	<ul style="list-style-type: none">• Extra sportpark• Buitenbad Tongelreep• Kwaliteitsimpuls ijsbaan
3 Openbare ruimte	<ul style="list-style-type: none">• Urban: skatevoorzieningen• Speelvoorzieningen in de openbare ruimte• Open sportparken	

1. Sommige sporten worden zowel binnen als buiten beoefend

Sportaccommodaties in Eindhoven historisch vervlochten in de stad: fysiek voldoende ruimte voor basisbehoefte richting 2040

3a. Resultaten analyse: binnen

In de binnensport focussen we op sporthallen, omdat deze geschikt zijn voor zaalsporten die veel inwoners beoefenen

	Gymzaal	Sportzaal	Sporthallen
Aantal zaaldelen	1	2	≥ 3
Foto			
Verhouding sport - onderwijs	20/80	50/50	80/20
Zaalsport met beperkte ruimtevraag (vechtsporten, gymnastiek)	Geschikt	Geschikt	Geschikt
Zaalsport met grote ruimtevraag (zaalvoetbal, zaalhockey, basketbal, etc.)	Trainingen: soms geschikt Wedstrijden: niet geschikt	Trainingen: geschikt Wedstrijden: soms geschikt	Trainingen: geschikt Wedstrijden: geschikt

Voor sportgebruik zijn er 13 hallen in Eindhoven (bestaand uit 18 sporthaldelen). Potentie om uit te breiden met 5 hallen

Sportgebruik (naast onderwijs)	Eigenaar	Aantallen		Opmerking
		Sporthallen	Sporthaldelen	
Wel	Gemeente	12	15	ISC (3 haldelen), Tennishal EHV Noord (2 haldelen)
	TU/e	1	3	Studenten Sport Centrum (3 haldelen)
	Totaal	13	18	
(Nog) niet	Scholen	3	3	ISE, Eckart en Huygens
	Scholen (in aanbouw)	2	2	Van Maerlant en Joriscollege
	Totaal	5	5	
Totaal		18	23	

- ▶ Grote sporthallen zoals het Indoor Sport Centrum (ISC) bestaan uit meerdere sporthaldelen
- ▶ Het TU/e Studenten Sport Centrum (SSC) wordt primair voor studentensport gebruikt
- ▶ Onder 'sportgebruik naast onderwijs' verstaan we verhuur in de avond- en weekenduren
- ▶ We zijn in gesprek met de 5 genoemde scholen voor het ontsluiten en verhuren van hun sporthallen voor avond- en weekendgebruik. Het Van Maerlant wordt in 2024 opgeleverd en Joriscollege in 2027.
- ▶ Er is een beperkte investering nodig voor toegankelijkheid en digitaal sleutelbeheer

De benutting van onze sporthallen ligt 2% onder de stedelijke benchmark en biedt kansen op groei door combi gebruik

Maatstaf	Gemiddeld (uren p.w.)
Landelijk	2.000
Landelijk stedelijk	2.200
Eindhoven gemiddeld	2.158

- ▶ Het Eindhovense gemiddelde ligt 2% (42 uur) onder de landelijke stedelijke benchmark
- ▶ In de bijlage staat de gedetailleerde benutting per sporthal

1. De Eindhovense cijfers zijn gebaseerd op verhuurcijfers van sporthallen over 2022. De landelijke cijfers komen uit de rapportage 'Binnensportaccommodaties in Nederland' (Mulier Instituut 2000).

Voor het berekenen van de benodigde sporthal-delen gebruiken we een Eindhovense maatstaf

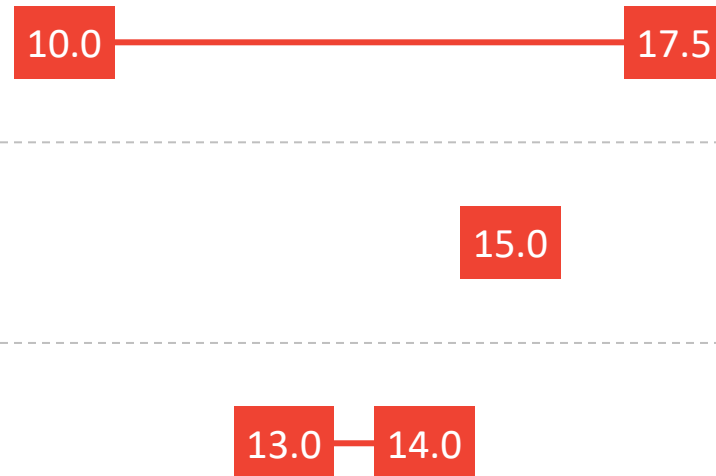
Maatstaf

Draagvlak cijfer stedelijk gebied

Gemeente Utrecht

Gemeente Eindhoven

Duizenden inwoners per sporthal-deel

Opmerking

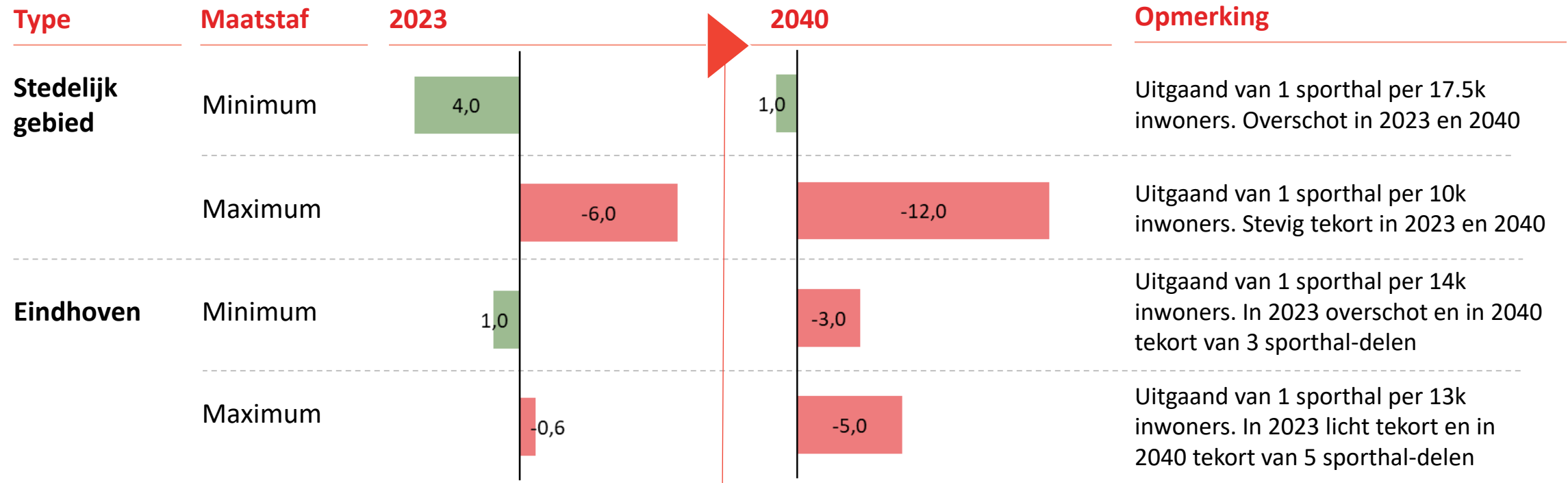
Landelijke planologische kengetallen (Planologische Kentgetallen, Knol et al., 2022). Gebaseerd op onderzoek naar oa sportdeelname, voorkeuren, demografische samenstelling en aanbod accommodaties. Utrecht hanteerde oorspronkelijk het maximum van de landelijke bandbreedte, maar heeft dit recent (wegens praktische onhaalbaarheid) verlaagd naar 15.0

Het huidige aanbod van 18 sporthal-delen (incl TU/e) is 1 per 13.4k bewoners. Dit voldoet net aan de behoefte. Daarom hanteren we 13-14k, passend in het midden van de landelijke norm

Daaruit volgt dat er in 2023 voldoende sporthal-delen zijn, maar in 2040 een tekort van 3 tot 5 sporthal-delen ontstaat

■ Overschot tov norm
 ■ Tekort tov norm

Saldo sporthal-delen Eindhoven

Conclusie binnen: tekort van 3 - 5 sporthal-delen in 2040 oa oplossen door multifunctionele inzet sporthallen onderwijs

Sport	Huidig	Tekort		Opmerkingen
		2023	2040	
Sporthal-delen	18	Geen	3 tot 5	Eindhovense norm (obv draagvlak cijfer). Benutting hallen ligt 2% onder benchmark. Potentie om uit te breiden ism Onderwijs

Aanbevelingen

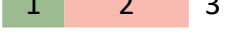

- Verhogen benutting bestaande sporthallen: beter programmeren (lichte) overcapaciteit
- Ombouwen van de voormalig tennishal op Eindhoven Noord naar een volwaardige sporthal die optimaal gebruikt maakt van de 2 sporthal-delen (nu niet mogelijk door beperkte kleedruimte)
- Ontsluiten van sportfaciliteiten van scholen voor breder sportgebruik in 2024-2027: 5 sporthallen (3 bestaand en 2 in aanbouw) en 1 sportzaal.
- We onderzoeken de financiële optimalisatie van de verhuur van sporthallen van en met onderwijs. Zo kunnen we sporthallen toevoegen aan verhuursysteem gemeente. De administratie wordt volledig ontzorgd en scholen krijgen een deel van de huurinkomsten
- Opnemen multifunctioneel gebruik van toekomstige sportvoorzieningen onderwijs in bestek

3b. Resultaten analyse: buiten

- Voetbal
- Hockey
- Rugby en American Football
- Honk- en softbal
- Tennis
- Cricket
- Beachvolleybal
- Korfbal

Huidig aanbod voetbal: 56 velden waarvan 16 kunstgras (29%). 2 extra kunstgrasvelden zijn in voorbereiding

■ Natuurgras ■ Kunstgras ■ Natuurgras (niet in exploitatie voetbal)

Sportpark	Vereniging	Aantal velden ¹	Opmerking
't Bokt	SV Unitas '59	 6 1 3 10	3 NG niet in exploitatie zijn voormalig velden van Nieuw-Woensel (dat verhuisd is naar sportpark Noord)
Genneper Parken	FC Eindhoven	 7 2 9	Vervanging 1 NG naar KG in 2024. Niet in exploitatie: veld 'RPC' en naast vd Valk. Veld "COVS" opgenomen, geen onderdeel van FCE
Hondsheuvels	CVV Rust Roest, OSVV, SSV Pusphaira, Woenselse Boys	 5 2 7	2 van de NG velden worden overdag gehuurd door TU/e SSC
Eindhoven-Noord	VV Nieuw Woensel	 3 2 1 6	NG niet in exploitatie zou gehuurd kunnen worden door vv Nieuw Woensel
De Heihoef	SV Tivoli en VV RPC	 3 2 5	-
Meerhoven	VV DBS	 3 2 5	-
Strijp	VV Brabantia	 3 2 5	-
Dommeldal Zuid	VV Gestel	 1 1 2 4	2 NG niet in exploitatie voor voetbal wordt gebruikt voor cricket. Plan om 1 KG te vervangen in 2024
De Leeuwekuil	VV Acht	 1 2 3	-
Burg. Van Engeland	SV Tongelre	 2 2	Planning om 1 extra KG toe te voegen in 2024 (afronding sportpark)
10 sportparken	14 verenigingen	 32 16 8 56	

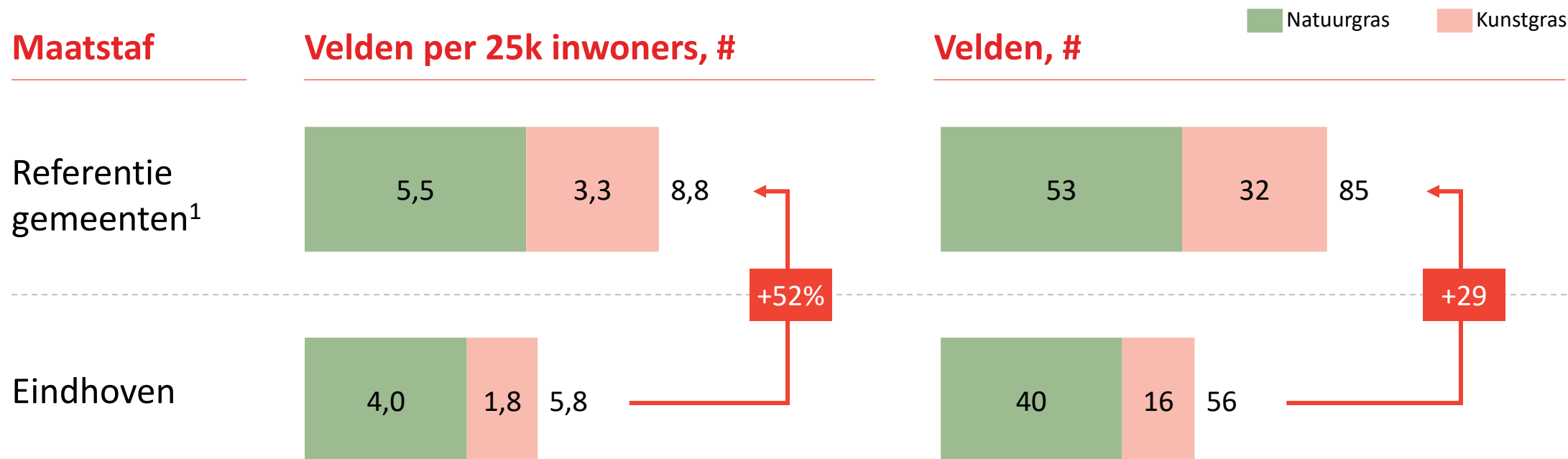
1. Verschil analyse Rekenkamer: Brabantia heeft 3 NG ipv 2. Tongelre heeft KG ipv NG, 't Bokt heeft 9 NG ipv 8; de Herdgang (4 NG en 6 KG) en Jan Louwers stadion wordt niet gebruikt door verenigingen. Verschil analyse Kragten: vanuit expertise Sport zijn niet 5, maar 7 natuurgrasvelden niet in exploitatie.

Voor het bepalen van de benodigde voetbalruimte nemen we drie normen onder de loep

Type	Norm	Uitleg
Aantal inwoners	1 Referentie gemeenten	De Rekenkamer gebruikt obv onderzoek van het Mulier Instituut kengetallen van referentiegemeenten voor aantal velden per 25.000 inwoners (zowel NG als KG)
Programmering velden	2 KNVB richtlijn	Beschrijft het aantal te spelen uren per veld per week. Betreft een gemiddelde van natuurgras / kunstgras, wedstrijden / trainingen en alle leeftijden. Gaat uit van of alleen trainingen of alleen wedstrijden op NG
	3 Utrechtse richtlijn	Aangepaste KNVB richtlijn waarin een hoger aantal uren per week wordt geprogrammeerd. Dit is mogelijk door een hoge kunstgrasverhouding van 2/3 (in Eindhoven is dit 1/3). Op NG worden alleen wedstrijden gespeeld

Analyses en conclusie uitgelicht op de volgende pagina's

1 Obv de ruime norm van referentiegemeenten hebben we nu al 29 velden tekort

- Eindhoven loopt stevig achter op zowel het aantal absolute velden per 25k inwoners (8,8 vs 5,8) als op het percentage kunstgras van totale velden (38% vs 29%).
- Het toepassen van de referentie norm op Eindhoven zou betekenen dat er nu al 29 extra velden nodig zijn (15 natuurgras en 14 kunstgras). Aannemende dat alle velden in exploitatie zouden zijn. Aangezien ruimte schaars is, vertalen we natuurgras naar kunstgras (factor 4)
- Conclusie is dat ~24 natuurgrasvelden door kunstgras vervangen zouden moeten worden (waarvan 2 al in de pijplijn)

1. Amersfoort, Apeldoorn, Enschede, Groningen, Tilburg, Utrecht en Zwolle. Bron: Rekenkamerrapport Eindhoven Sport (Mulier Instituut 2023).

2 We passen de KNVB programmeerrichtlijn toe in 2024 en die van gemeente Utrecht voor 2040

Programmering (trainings- en wedstrijden per veld)

Norm	Ma, di, do, vr	Woensdag	Zaterdag ¹	Zondag ¹	Totaal
KNVB richtlijn	18:00 — 22:00	16:00 — 22:00	09:00 — 16:30	10:00 — 16:30	36
Gemeente Utrecht ¹	16:30 — 22:30	14:30 — 22:30	09:00 — 18:00	09:00 — 18:00	50

- We stellen voor om de KNVB richtlijn toe te passen in 2024 als Eindhovense programmeerrichtlijn
 - Op dit moment hanteert Eindhoven geen formele richtlijn en delen verenigingen zelf de programmering in.
 - De beperking in Eindhoven zit nu vooral om de maximale bespeelbaarheid van de natuurgrasvelden
- We passen de Utrechtse richtlijn toe voor 2040, omdat tegen die tijd de verhouding KG / NG sterk verbeterd is

1. Een natuurgrasveld heeft maximaal 10 uur bespeling per weekend

2 Het toepassen van de Eindhovense richtlijn geeft een extra KG behoefte van 3 velden in 2024 en 11 in 2040

Tekort en ruimte op velden		2023		2040	
Sportpark	Vereniging				
t Bokt	SV Unitas '59		-2		-4
Genneper Parken	FC Eindhoven AV		-1		-3
Hondsheuvels	OSVV, CVV Rust Roest, SVV Pusphaira, Woenselse Boys				
Eindhoven-Noord	VV Nieuw Woensel		1		1
De Heihoef	SV Tivoli en VV RPC		-2		-4
Meerhoven	VV DBS		-1		-2
Strijp	VV Brabantia				
Dommeldal Zuid	VV Gestel		1		1
De Leeuwekuil	VV Acht				0
Burg. Van Engeland	SV Tongelre		1		0
Totaal	14		-3		-11

- Obv programmering en teams wordt per vereniging het tekort of overschot bepaald. Tekorten betekent niet dat teams niet spelen, maar dat gras kapot wordt gespeeld. Voorbeeld: in Utrecht wordt ~350 uur per jaar op NG gespeeld en in Eindhoven ~700 uur. Hierdoor kan kwaliteit niet geborgd worden, met extra afgelastingen tot gevolg (zie foto's volgende pagina)
- Kragten ziet binnen de geëxploiteerde 49 velden een overschot van 5 velden. Vanuit de kennis van programma Sport zijn dit er slechts 3: 1 NG veld bij vv Gestel, 1 NG bij vv Woensel en 1 NG bij vv Acht. De 2 NG velden op de Hondsheuvels worden namelijk overdag verhuurd aan de TUE en zijn daarom beperkt extra inzetbaar (max bespeelbaarheid bereikt).
- Bovenstaande tabel neemt de wachtlijsten niet mee, die behandelen we verderop in de presentatie

2 Effect van te hoog gebruik natuurgras voetbalvelden

RPC (dd 14 februari 2024)

DBS (16 februari 2024)

Unitas (dd 18 februari 2024)

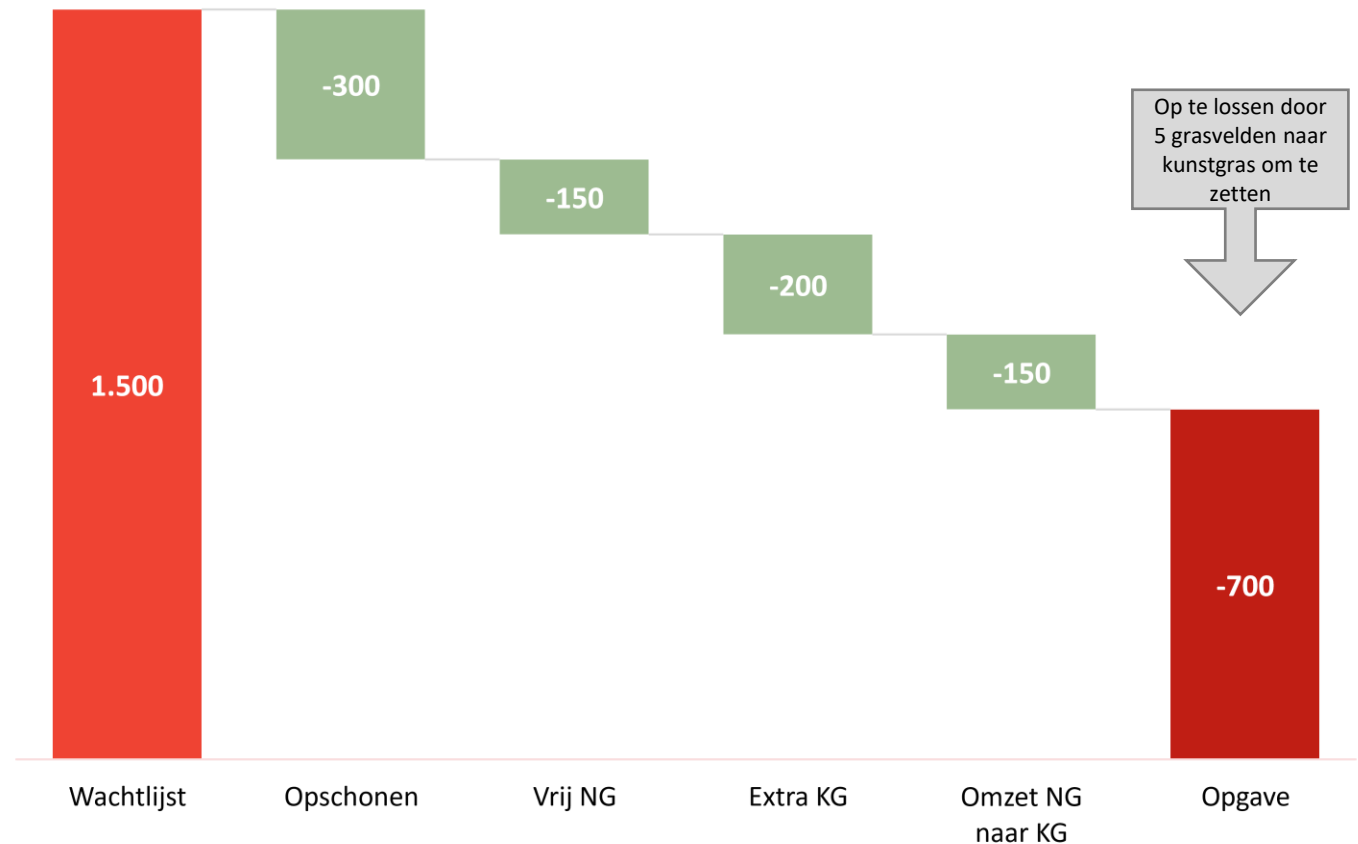
2 Een stadsbrede analyse van wachtlijsten laat zien dat deze met het vervangen van 5 NG naar KG velden is te adresseren

Uitleg

Het aantal mensen op wachtlijsten van Eindhovense voetbalverenigingen is naar schatting 1,500¹, dit getal is echter kleiner als we de volgende (stadsbrede) aspecten in ogenschouw nemen:

- We nemen aan dat er ongeveer 20% dubbel staat ingeschreven of het databestand nog niet opgeschoond is (obv ervaringen beleid Sport)
- Daarnaast zijn er nog op 3 grasvelden vrij beschikbaar wat zich ruwweg vertaalt in ~100 mensen
- Er wordt 1 KG toegevoegd, wat een extra capaciteit van ~200 mensen oplevert
- Ook wordt 1 NG omgezet naar KG (~150 mensen)
- De resterende opgave van ~700 mensen vertaalt zich in ~5 om te zetten velden van gras naar kunstgras
- Het inzetten van de 7 NG velden die niet in exploitatie zou hier slechts een beperkte oplossing voor zijn, omdat het ~350 mensen van de wachtlijst haalt. Daarnaast staat daarvoor geen budget in de boeken

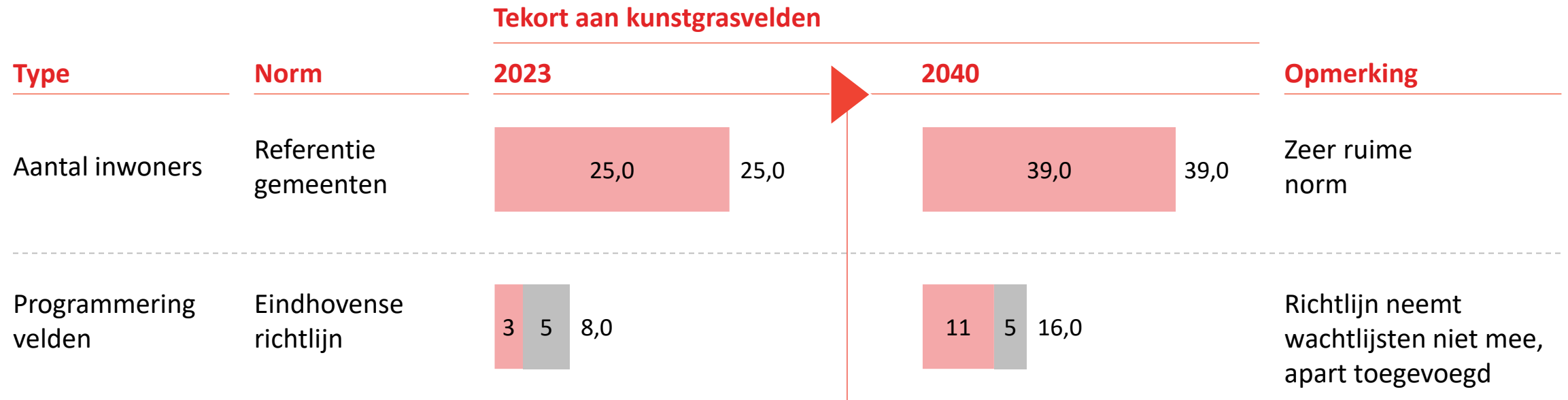
Stadsbrede analyse wachtlijsten voetbal, aantal personen

Conclusie voetbal: tekort in 2024 is 8 kunstgrasvelden, oplopend naar 16 kunstgrasvelden in 2040

Norm

Norm + wachtlijsten

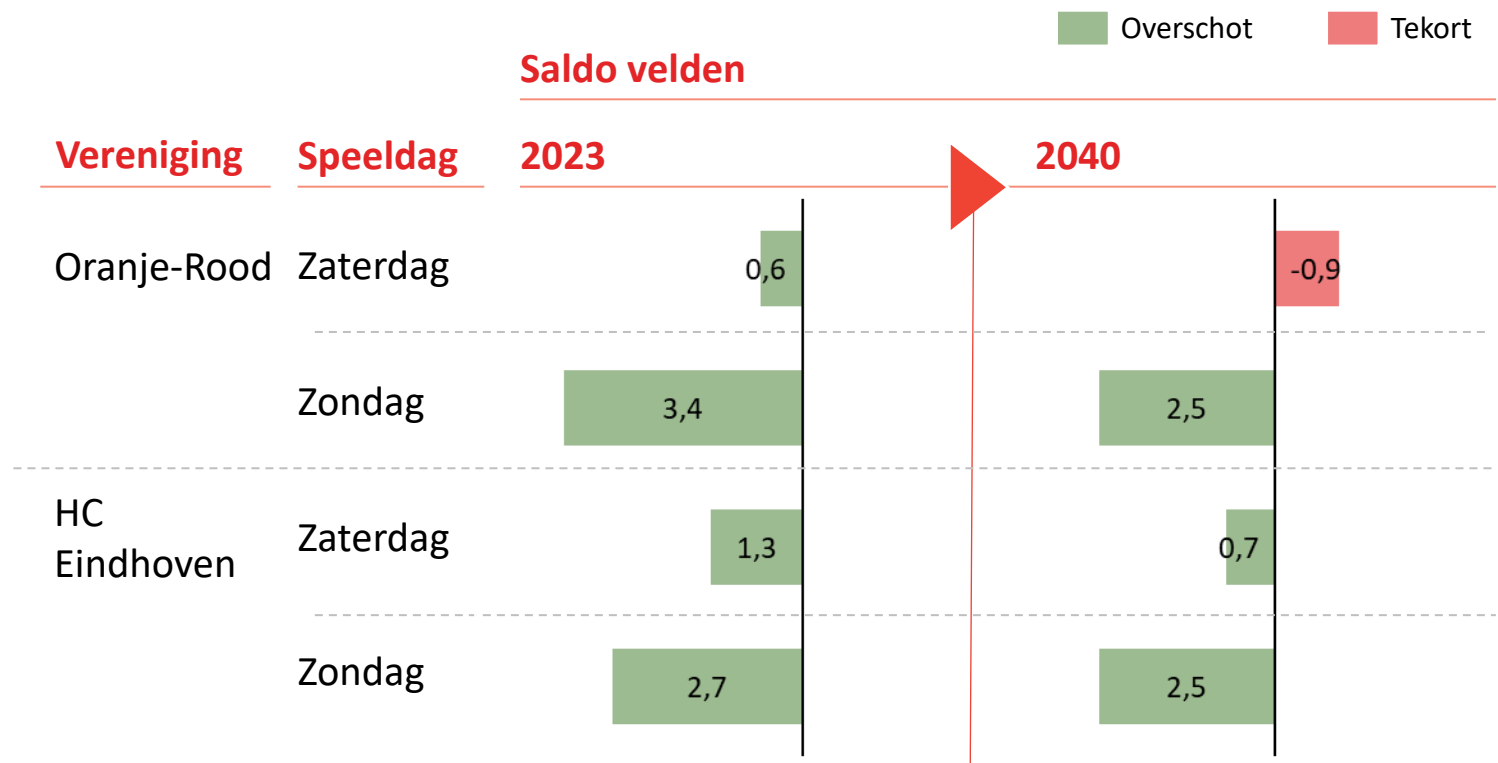

Hockey: in 2040 1 veld tekort bij Oranje-Rood, HC Eindhoven genoeg velden

Uitleg

- Bij hockey is er aandacht voor de ontwikkeling van watervelden naar non-watervelden
- De aandacht gaat uit naar **financiering** en de **eigendomssituatie** van de velden
- Op dit moment worden **zandvelden** beschouwd als een **basisvoorziening, de gemeente financiert**;
- Meerkosten van watervelden (tov zand) komen voor rekening van de vereniging
- **Oranje-Rood en HC Eindhoven zijn (in de meeste gevallen) eigenaar van de watervelden**
- Het is een optie om non-watervelden in de nabije toekomst als basisvoorziening te beschouwen
- We brengen de eigendomssituatie bij beide verenigingen op één lijn

Analyse

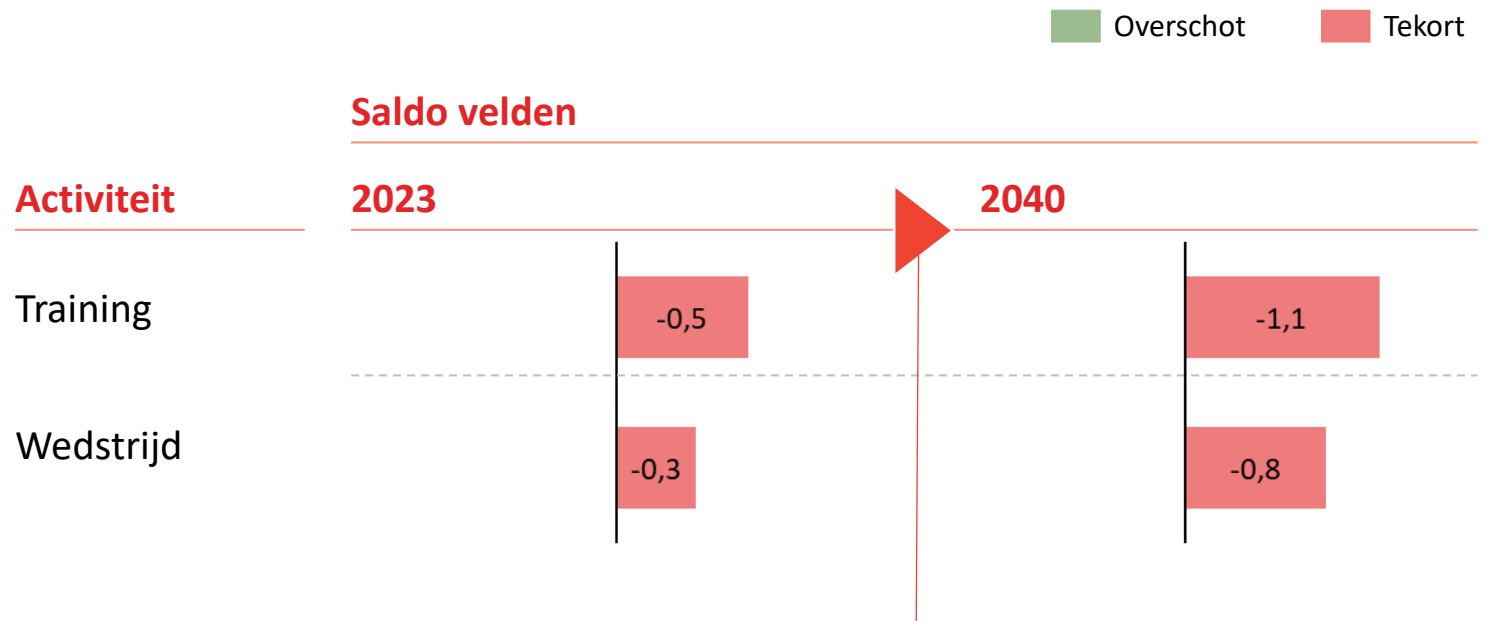

Rugby en American Football: met het omzetten van gras naar kunstgras voldoen we aan de behoefte van nu en die in 2040

Uitleg

- Rugby Club Eindhoven (RCE), studentenvereniging 'ESRC The Elephants' en de De Raptors (American Football) spelen op dezelfde velden in het sportpark Eindhoven Noord aan de Vijfkamplaan
- In 2023 is er een tekort van een half veld
- Richting 2040 groeit dit tekort tot een heel veld (m.n. tijdens training)
- Het omzetten van een van de twee natuurgras velden naar kunstgras biedt voldoende ruimte voor het oplossen van de behoefte in 2023 en in 2040

Analyse

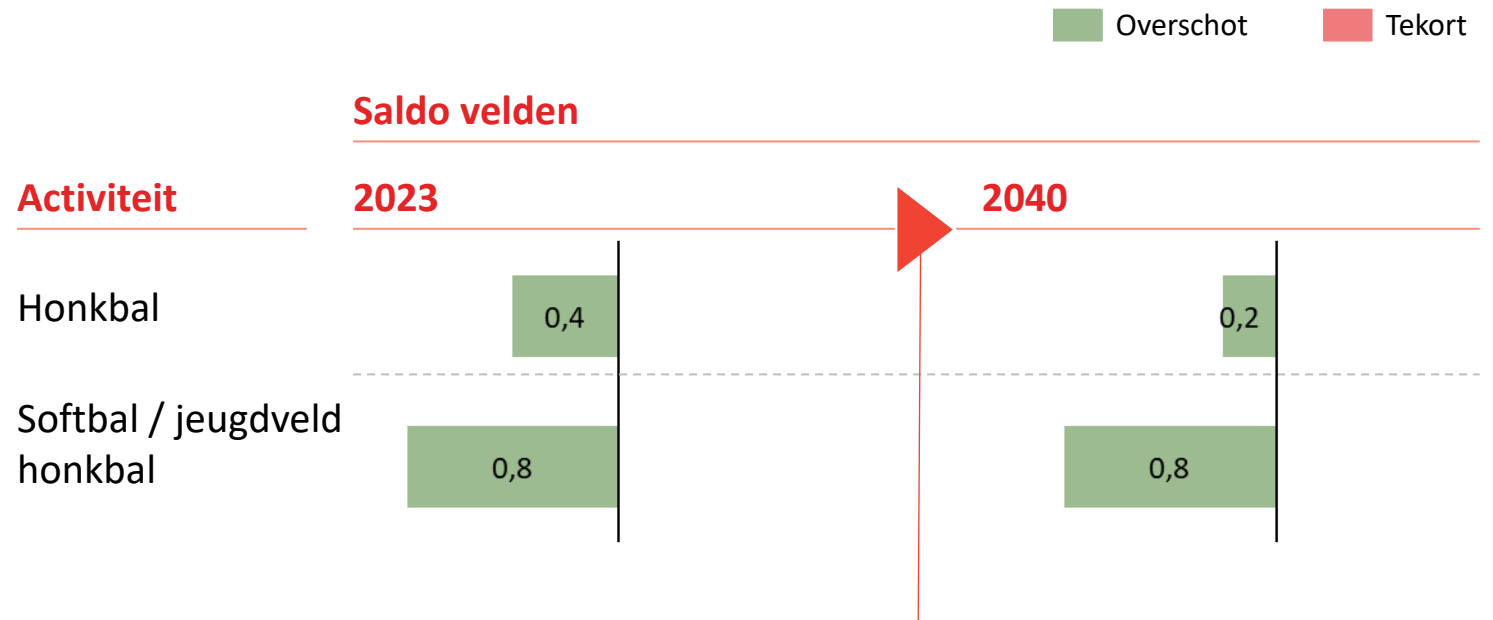

Honk- en softbal: geen aanpassingen of uitbreidingen nodig

Uitleg

- De PSV Honk- en softbalvereniging (PSV HSC) speelt op sportpark de Heihoef in het zuiden van Eindhoven en telt ongeveer 120 spelende leden
- Het verschil tussen honkbal en softbal is dat bij softbal de bal kleiner en lichter is en dat onderhands geworpen wordt
- PSV HSC heeft met 1 hoofdveld en 1 bijveld voldoende ruimte richting 2040. Er zijn geen aanpassingen of uitbreidingen nodig

Analyse

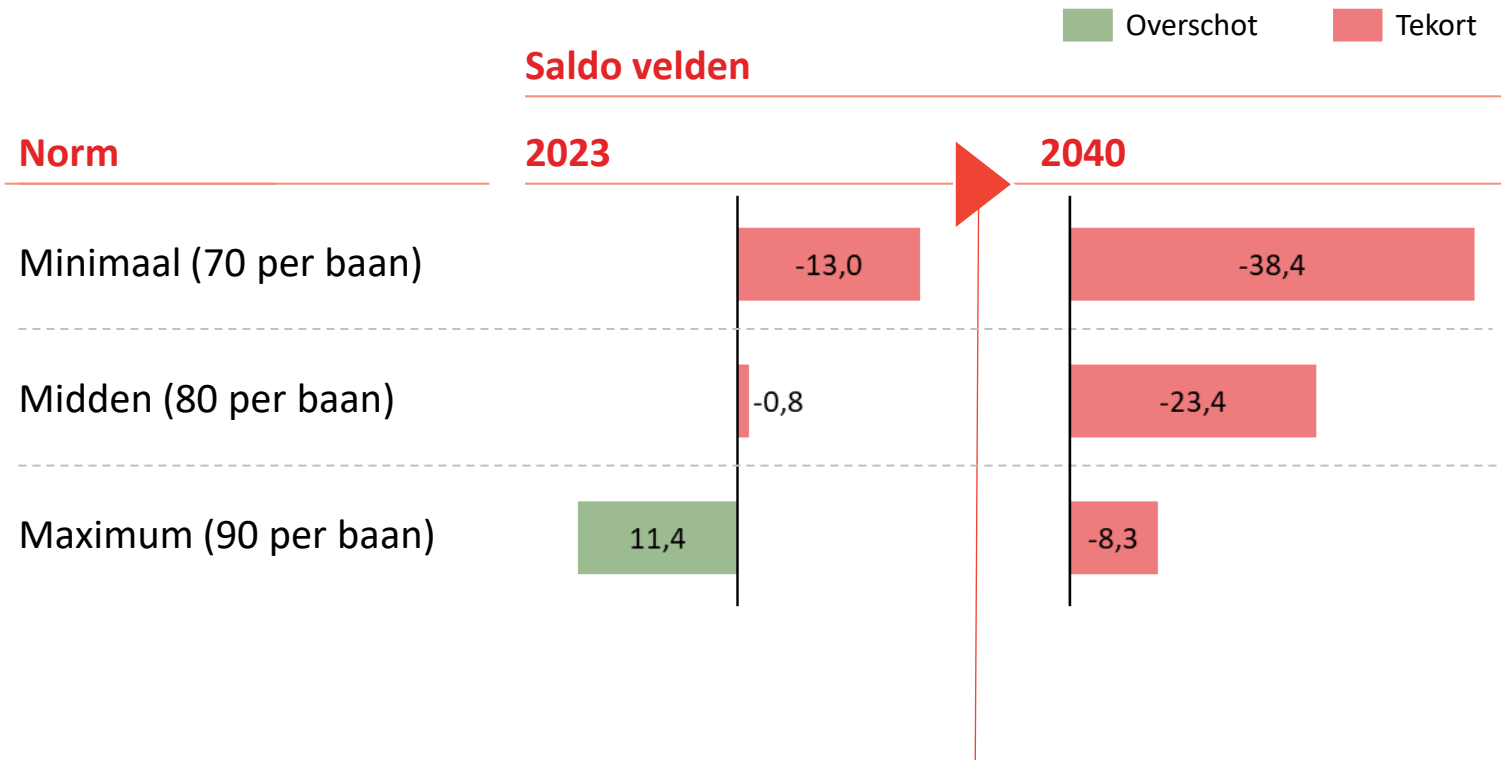

Tennis: door privatisering kunnen verenigingen inspelen op trends als padel en het verwachte lichte tekort in 2040

Uitleg

- Eindhoven kent 9 tennisverenigingen met in totaal 97 buitenbanen en zo'n 8,000 leden
- De tennisverenigingen en de gemeente zijn in 2016 een privatiseringstraject gestart. Inmiddels is o.a. het onderhoud van de banen overgedragen aan de verenigingen. Besluitvorming over de volgende fase (overdracht eigendom banen, grond blijft van gemeente) vindt plaats in 2024.
- De benodigde banen worden bepaald adhv spelers per baan. In Eindhoven hanteren we het maximum uit gebruikelijke de bandbreedte van 90
- Hiermee is er in 2023 een overschot van 11 banen. In 2040 ontstaat echter een tekort van 8 banen (~8% van huidig). Deze trend is echter lastig te voorspellen door de opkomst van padel
- Intensivering gebruik is mogelijk door gravel om te zetten naar all weather

Analyse

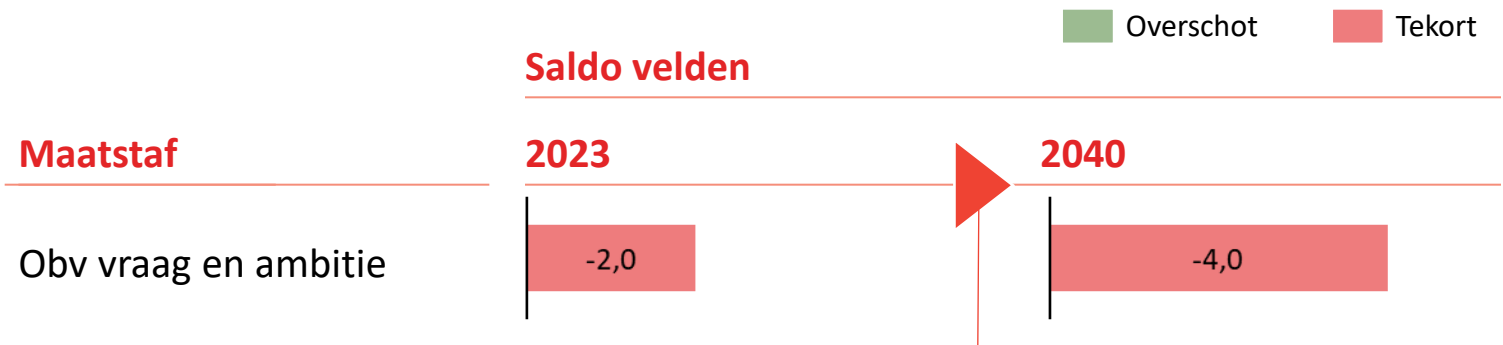

Cricket (1/2): tekorten op korte en lange termijn door populariteit onder met name internationals

Uitleg

- In Eindhoven zijn er 4 cricketverenigingen die allen een ledenstop hebben: Eindhoven Cricket (120), High Tech Campus (100), ASML Cricket (80) en United Cricket (50).
- Er zijn twee reguliere velden (HTC en Gestel tijdelijk)¹. Op basis van de ledenstop schatten we het tekort in 2023 in op 2 reguliere velden
- Dit tekort kan in 2024 deels kan worden ingevuld met het tijdelijk in gebruik nemen van 2 halve velden²
- Door de groeiende vraag in de regio Eindhoven heeft de cricketbond de ambitie om in de regio binnen 5 jaar (2028) 4 extra reguliere cricketvelden en een indoortrainingsfaciliteit aan te leggen. Vooralsnog nemen we dat op als tekort voor 2040, waarbij we de ambitie hebben om die al in 2028 te adresseren)

Analyse¹

1. Een regulier cricketveld is gelijk aan twee voetbalvelden en biedt ruimte aan 2 senioren cricketteams en 2 jeugdteams.

2. De cricketbond KNCB heeft tijdelijk dispensatie gegeven om op een half cricketveld te spelen. We kijken hierbij naar 't Bokt en Genneper Parken

Cricket (2/2): kansen om tekorten aan te pakken via oa multifunctioneel gebruik voetbalvelden

Kansen

- Door slim te combineren met voetbal kan **optimaal gebruik** worden gemaakt van **ruimte en tijd**: cricket kan op 2 voetbalvelden worden gespeeld zonder die te beschadigen en het cricket- en voetbalseizoen heeft weinig overlap (enkel in mei en augustus)
- **Randvoorwaarde** is dan wel dat er voldoende alternatieve velden voor voetbalverenigingen zijn (lees kunstgas)
- **Ruimte** voor twee cricketvelden zou kunnen liggen op a) sportpark 't Bokt en b) in de Genneper Parken. Een tijdelijke situatie wordt gecreëerd op Sportpark Eindhoven Noord. Voor cricket wordt in overleg met de cricketbond en de Eindhovense cricketverenigingen onderzocht welke locaties in de toekomst geschikt kunnen worden gemaakt voor cricket icm met voetbal/ hockey ('t Bokt en Genneper Parken).
- Bijkomend voordeel van multifunctioneel gebruik is dat daarmee de **clubhuis behoefte** van cricketverenigingen ingevuld kan worden. Te onderzoeken blijft hoe de behoefte aan de indoorkooien ingevuld kan worden

Voorbeeld. Optimaal gebruik 't Bokt: o.a. combi cricket en voetbal

huidig

voorstel nieuwe situatie

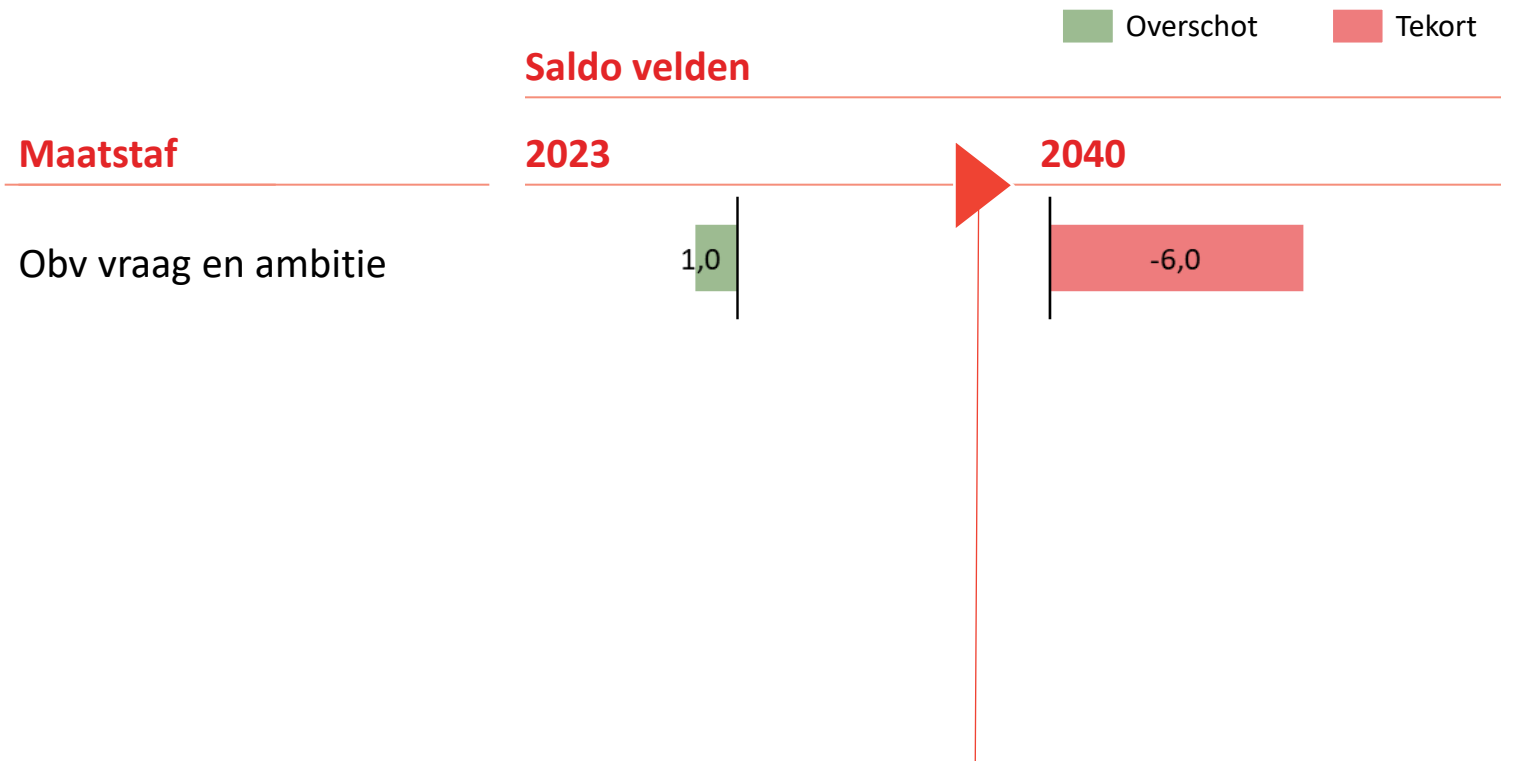
- 1 Realiseren 1 – 2 extra kunstgrasvelden
- 2 Terugbrengen natuurgrasvelden 8, 9 en 10 in de exploitatie
- 3 Realiseren 2 cricketvelden (voetbalvelden blijven in gebruik)
- 4 Realiseren 18 beachvolleybalvelden (en afschalen 1 natuurgrasveld)
- 5 Aanleggen wandelroute rond sportpark
- 6 Openstellen sportpark

Beachvolleybal: kans om op sportpark 't Bokt het tekort van 6 banen in 2040 en de beperkte omkleedruimte te adresseren

Uitleg

- Sportvereniging Beachvolley Eindhoven speelt momenteel op sportpark Eindhoven Noord (12 velden)
- In 2023 kan met de beschikbare veldcapaciteit in de behoefte worden voorzien, echter is te weinig omkleedruimte een beperking
- De vereniging verwacht de komende jaren stevig te groeien (m.n. jeugd) en daarmee een tekort van 6 banen in 2040
- We onderzoeken de mogelijkheid om beachvolley te verhuizen naar Sportpark 't Bokt om zowel de vraag naar omkleedruimte als extra beachvolley velden te adresseren
- De ruimte voor 18 velden op 't Bokt vinden we door 1 natuurgras veld op te offeren (en daardoor een ander natuurgras veld om te zetten naar kunstgras)

Analyse

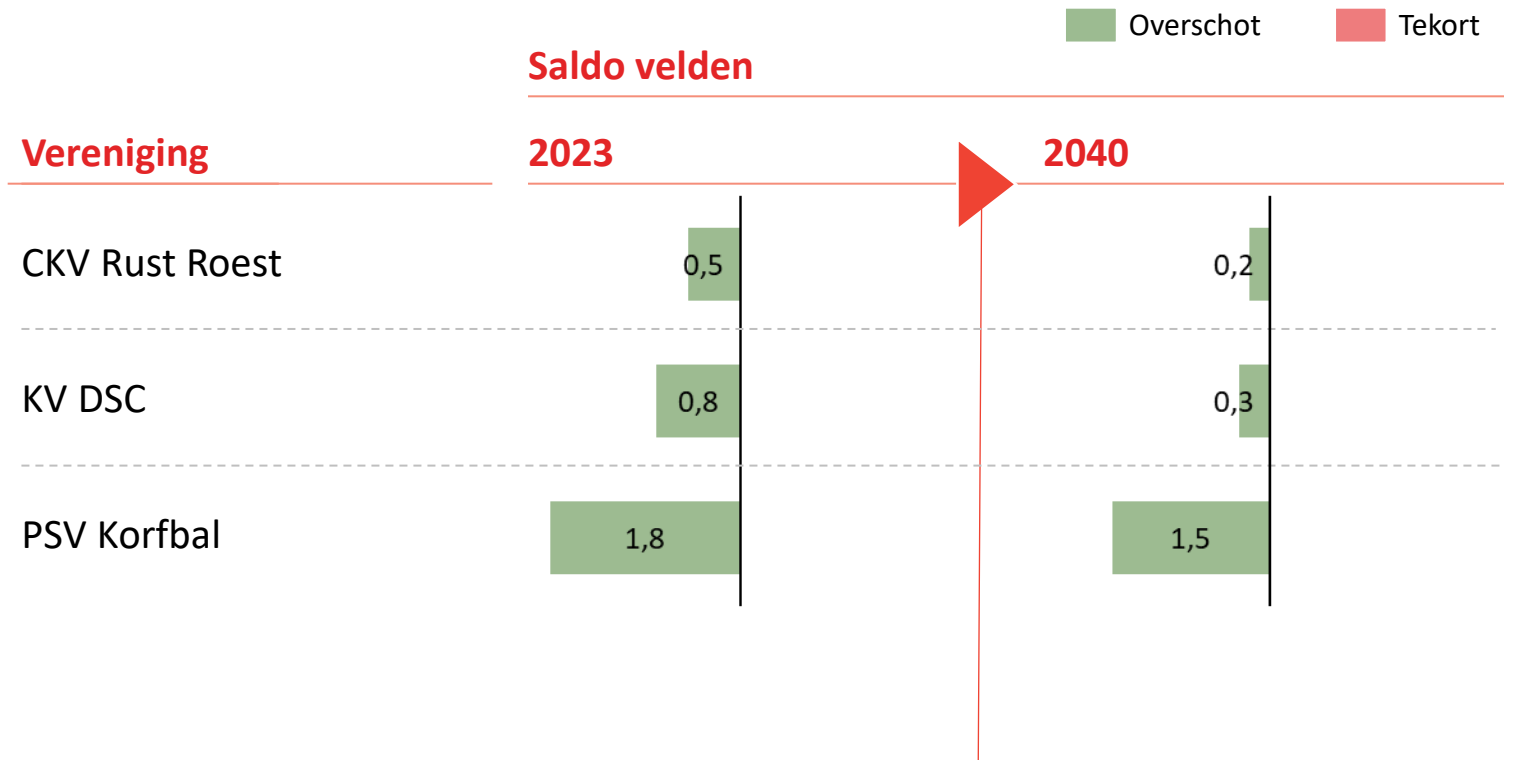

Korfbal: geen aanpassingen of uitbreidingen nodig

Uitleg

- Eindhoven kent 3 korfbalverenigingen: CKV Rust Roest speelt bij Strijp, DSC op de Vijfkampaan en PSV korfbal op sportpark 't Bokt
- Deze korfbalclubs hebben nu en richting de toekomst genoeg buitenvelden beschikbaar
- Binnen is er beperkte ruimte beschikbaar (zie analyse sporthallen)

Analyse

3c. Resultaten analyse: overige sporten en specials

Uitdagingen huisvesting overige sporten

Sport	Beschrijving
Handbal	<ul style="list-style-type: none">• Normering vanuit de bond verandert: van asfalt naar kunstgras• Voordeel kunstgras: duurzamer, minder blessures, multifunctioneel gebruik
Tafeltennis	<ul style="list-style-type: none">• Tafeltennisverenigingen op zoek een permanente locatie ivm duurzaamheidsopgave• Mogelijkheid bij voormalige kantine van tennisvereniging
Area51	<ul style="list-style-type: none">• Trudo is eigenaar van het pand, investeert veel in de accommodatie• Verduurzaming accommodatie zorgt lagere energiekosten
Ir. Ottenbad	<ul style="list-style-type: none">• Analyse renovatie van deze basisvoorziening in 2025/ 2026, uitvoering vanaf 2027
Atletiek	<ul style="list-style-type: none">• Op de accommodatie kan het ledenaantal (1300 leden) van de atletiekverenigingen gefaciliteerd worden. Er is beperkte ruimte voor groei.

Voor de 5 specials sluiten we oa bij het regionale Programma Voorzieningen

Specials	Beschrijving
Buitenbad Tongelreep	<ul style="list-style-type: none">• Langgekoesterde wens van inwoners• Eindhoven heeft 1 buitenzwembad (Ir. Ottenbad)• Kwaliteit van zwemwater in de openbare ruimte staat onder druk
Atletiekhal	<ul style="list-style-type: none">• Droom is om een indoor atletiekhal op topniveau aan te leggen• Atletiek kent een volwaardig binnensportseizoen• Atletiek binnen vraagt om sport specifieke hal
LED belijning sporthallen	<ul style="list-style-type: none">• Upgraden vloeren sporthallen met LED belijning (ipv “vaste” belijning), waardoor steeds belijning van de geselecteerde sport oplicht
Extra sportpark	<ul style="list-style-type: none">• Toevoegen van extra sportpark voor een groeiende stad ivm beperkte ruimte op huidige sportparken• Ontwikkeling Meerhoven heeft nog ruimte voor sportaanbod
Ijsbaan	<ul style="list-style-type: none">• De exploitatieovereenkomst met Sportfondsen loopt 31 december 2031 af. De accommodatie heeft een kwaliteits- / verduurzamingsimpuls nodig

3d. Resultaten analyse: sport in de openbare ruimte

Sport in de openbare ruimte: samenvatting

Aanbevelingen

- a) Aansluiten op vervangingsopgave van sport- en speelvoorzieningen is een kans om sporten in de openbare ruimte een impuls te geven
- b) Markeren van 1,5 miljoen incidenteel in Reserve bovenplanse investeringen als 'plus' bij vervanging (waarvan 750K Urban)
- c) Afstemmen realisatie sportvoorzieningen op (nieuwe) basisschoollocaties vergroot het gebruik

Sport in de openbare ruimte verdelen we onder in 3 categorieën

Categorie 1

Sportruimte in openbaar gebied

Categorie 2

Beweegonderwijs in openbaar gebied

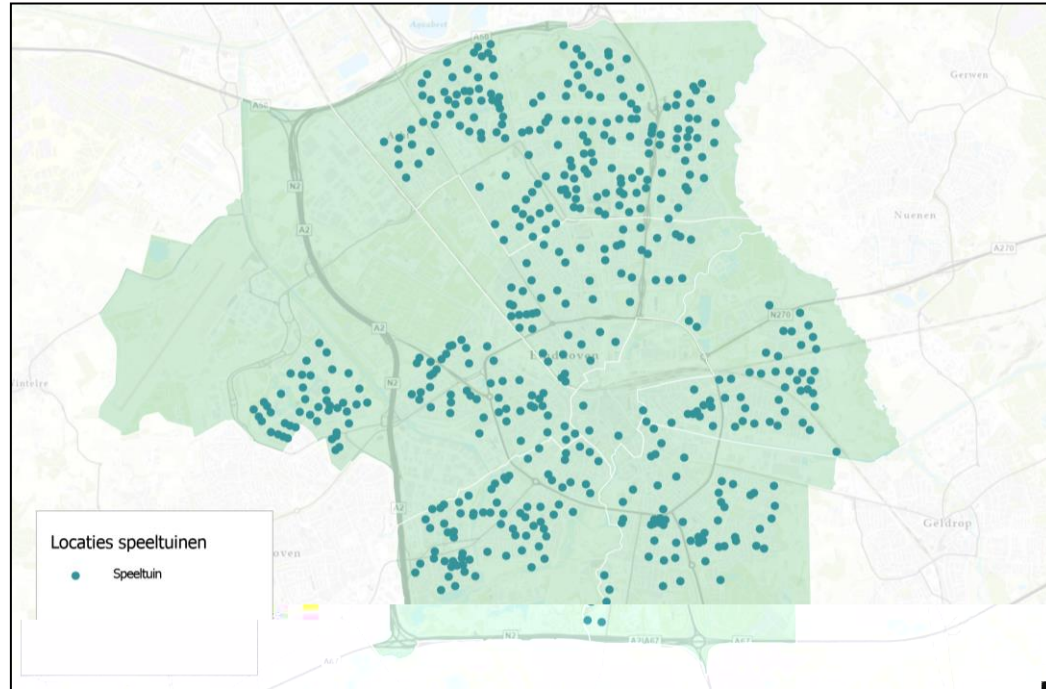
Categorie 3

Niet plaatsgebonden beweegvormen

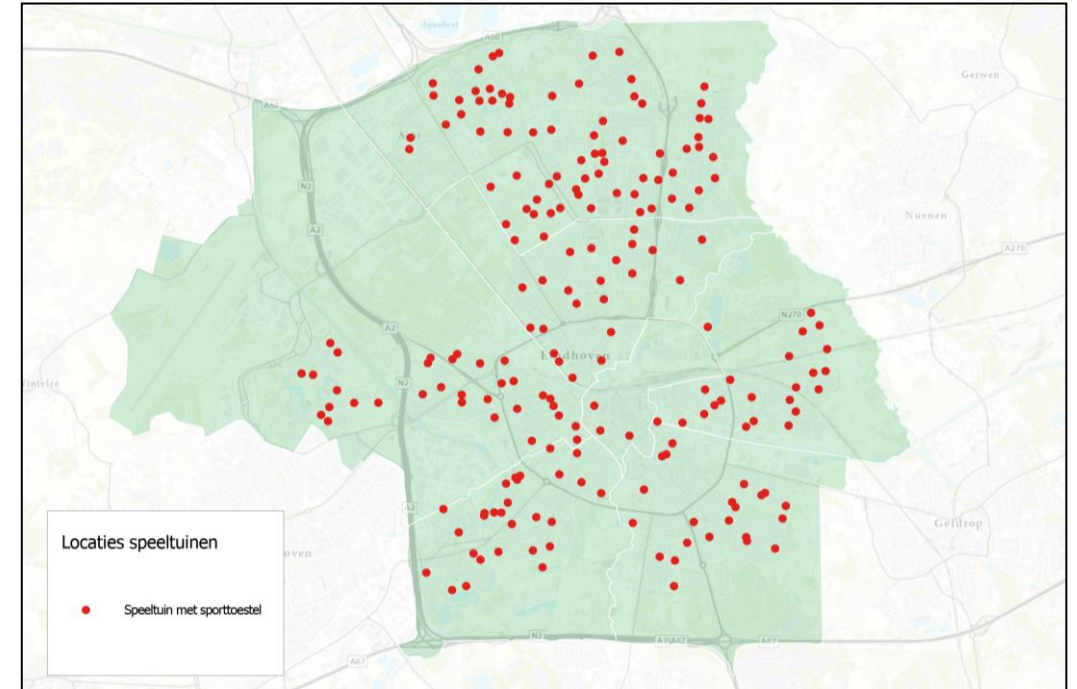

Categorie 1. Veel sport in de openbare ruimte, maar sluit niet altijd meer aan op behoefte van inwoners: impuls geven bij vervanging

Overzichtskaart speeltuinen

Waarvan met (gedeeltelijke) sportinrichting

Observaties

- Sporten in de openbare ruimte is toegankelijk en aantrekkelijk
- Goede spreiding van speelruimte en speeltuinen met sportfaciliteiten
- De behoefte aan veilige en ingerichte ruimte om te sporten is toegenomen
- Sportvoorzieningen zijn niet altijd herkenbaar en moeten gemoderniseerd worden
- De beschikbare openbare ruimte staat onder druk

Conclusies

- Het vervangen van deze voorzieningen is de kans voor een impuls
- Suggestie om 1,5 miljoen incidenteel in Fonds Bovenplans te markeren als 'plus' bij vervanging (waarvan 750K Urban)
- Programma Groen neemt hierin het voortouw en programma Sport sluit aan voor expertise

Categorie 2. Beweegonderwijs: afstemmen realisatie sportvoorzieningen op (nieuwe) basisschoollocaties

Ontwikkelingen

In het basisonderwijs in Eindhoven hebben drie ontwikkelingen effect op het IHP Sport:

- 1) Groei bevolking met verwachte groei aantal scholen
- 2) Uitbreiding van het aantal uren bewegingsonderwijs (basisscholen)
- 3) Groeiende interesse om een deel van het bewegingsonderwijs buiten de sporthal/gymzaal uit te voeren (60% van basisonderwijs gymt (deels) buiten)

Implicaties

Afstemming met IHP onderwijs noodzakelijk om ruimte voor **bewegingsonderwijs** ook **in de openbare ruimte te faciliteren** (zoals in de directe nabijheid van scholen) en mogelijk (deels) ter vervanging van bewegingsonderwijs in gymzalen

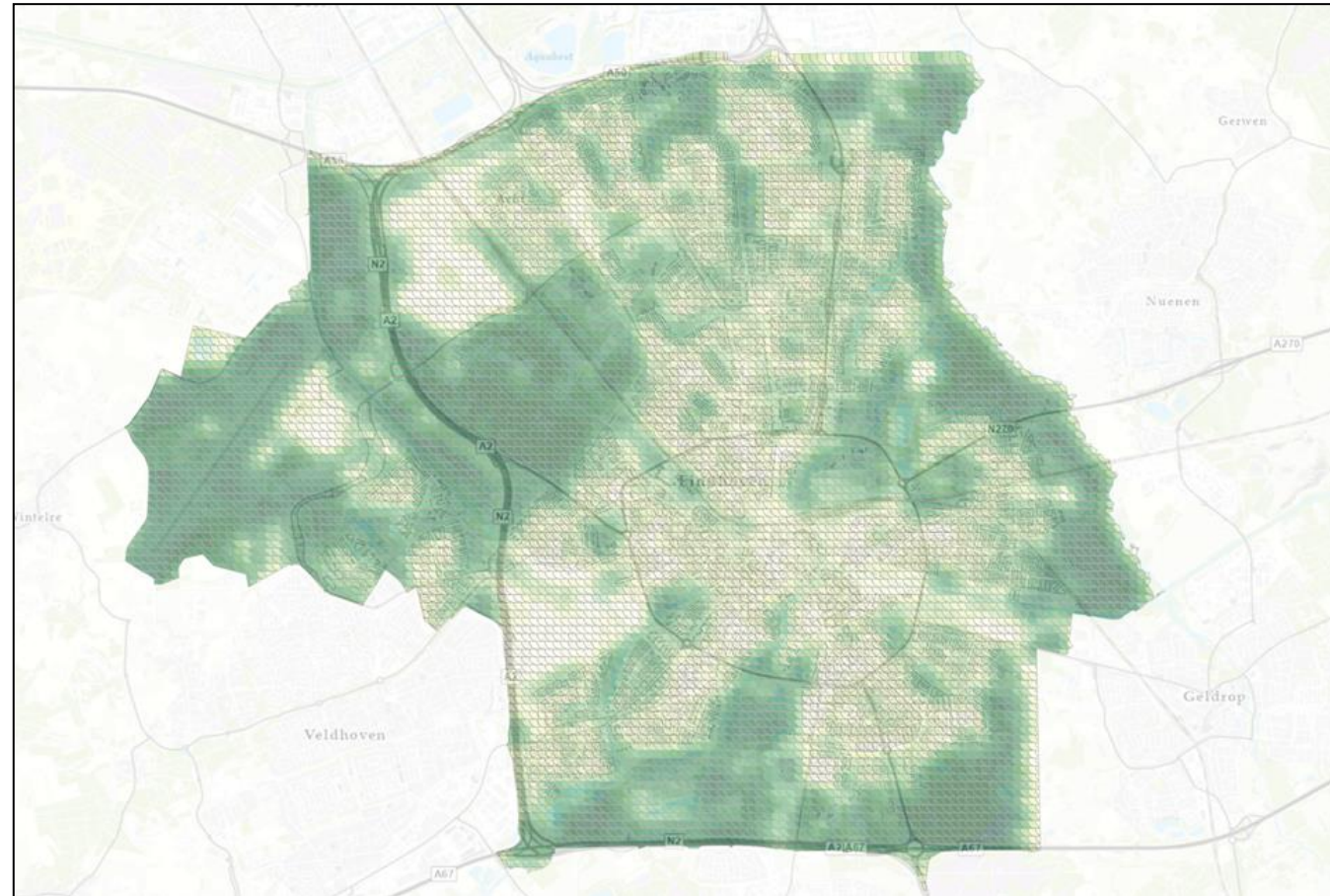
Afstemming met (nieuwe) basisschoollocaties voor inrichting van sportlocaties in de openbare ruimte vergroot het gebruik van de locatie. Combinaties met beweegvriendelijke schoolpleinen zijn interessant.

Categorie 3. Door vergroening binnenstad komen groene gebieden nog dichterbij (buiten scope van IHP sport)

Uitleg

- Aantrekkelijke omgevingen bieden de beste basis voor bewegen en het volhouden van bewegen op lange termijn
- De aanwezige groene zoom van Eindhoven en de groene wiggen in de gemeente vormen een belangrijke basis voor niet plaatsgebonden bewegen
- Bereikbaarheid groene gebieden (natuur en parken) is over het algemeen goed
- Vergroening van het centrum waardevolle aanvulling voor groen- en bewegestructuur

Overzichtskaart groene ruimtes gemeente Eindhoven

4. Financiële implicaties & overzicht gewenste basisbehoefte

Financiële implicaties: samenvatting

Voorziening	Financiën	2025 - 2026	2027 - 2030	2031 - 2040
Basis	Investering	<ul style="list-style-type: none"> • Structureel: 1.1 mio • Incidenteel: 2.25 mio 	<ul style="list-style-type: none"> • Structureel: + 1.1 mio 	<ul style="list-style-type: none"> • Structureel: + 2.6 mio
	Dekking	Budgetaanvraag bij kadernota 2025 (Incidentele deel grotendeels uit bovenplans)	<ul style="list-style-type: none"> • Structureel: + 1.1 mio (obv 64 euro per extra inwoner, zie uitleg volgende pagina) 	<ul style="list-style-type: none"> • Structureel: + 2.6 mio (obv 64 euro per extra inwoner)
Specials	Investering		<ul style="list-style-type: none"> • Structureel: + 0.5 mio 	<ul style="list-style-type: none"> • Structureel: + 1.25 mio
	Dekking		<ul style="list-style-type: none"> • Stelpost strategische kapitaallasten, co-financiering Rijk (oa regiodeal), Provincie, MRE, private partners en exploitatieverbeteringen Eindhoven sport 	

Te bepalen “spaarsysteem” voor groei van de stad en inzet van stelpost strategische kapitaallasten is integraal af te wegen

Basisbehoefte 2025 – 2026. Onder voorbehoud van besluitvorming Raad opgenomen in kadernota 2025 (1,1 mio structureel en 2,3 mio incidenteel)

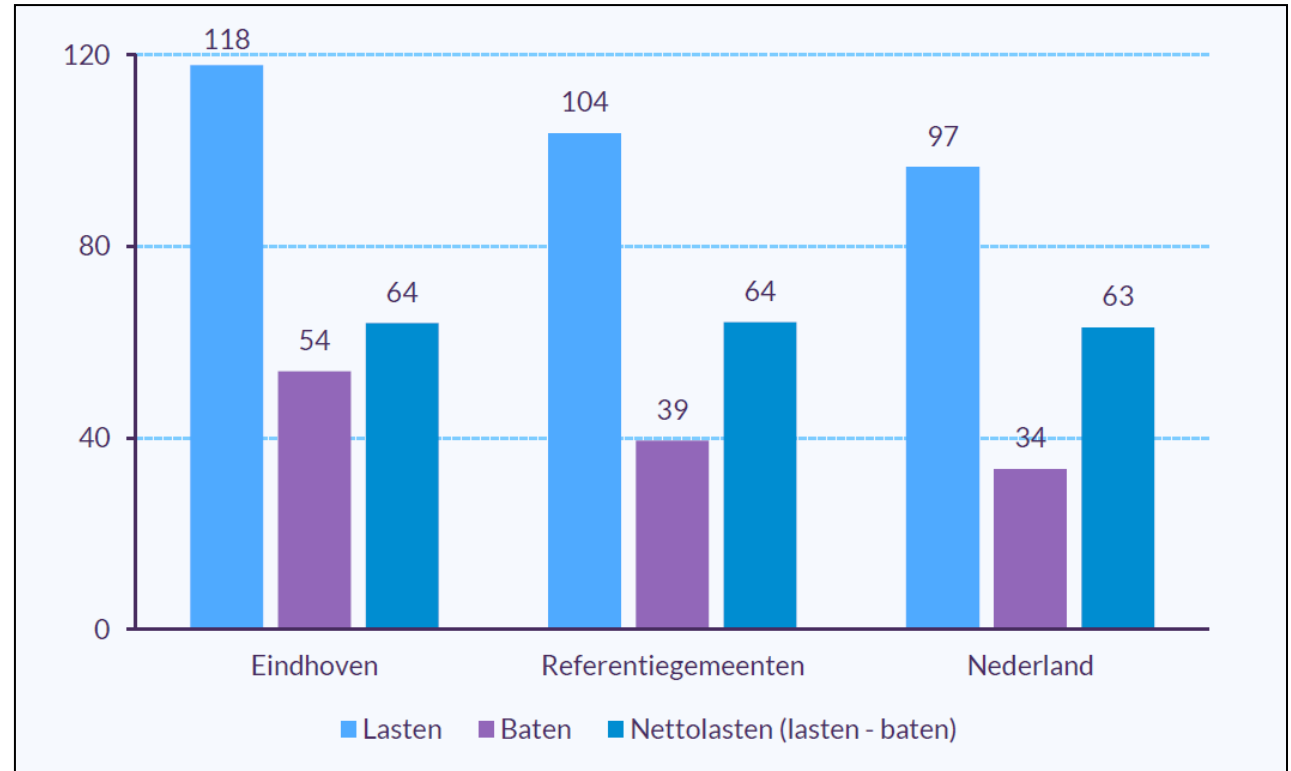
Categorie	Onderdeel	Sport	Opmerking
Binnen	Sporthallen	Zaalsporten	5 onderwijshallen 'open' voor sport en kleedkamers upgraden
		Tafeltennis	Ivm mogelijke verhuizing en verbouwing
	Zwembaden	Zwemmen	Analyse renovatie Ir. Ottenbad
	Urban voorzieningen	Area51	Onderzoeken en uitvoeren verbeterplan exploitatie
Buiten	Sportparken	Voetbal	Vervangen 8 NG naar KG, 3 NG weer in gebruik nemen
		Cricket	Aanleggen 2 extra cricketvelden (multifunctioneel met voetbal)
		Rugby	Vervangen 1 NG naar KG
		Beachvolleybal	Aanleggen 6 extra banen
		Handbal	Upgraden huidig asfaltveld ivm onbespeelbaarheid
		Tennis	Mogelijk maken privatisering tennis
		Kleedkamers	'Plus' op vervanging kleedkamers op 4 plekken
	Urban voorzieningen	Skatevoorziening	Co-financiering voor aanvraag regiodeal (te bevestigen)
IJsbaan	Schaatsen	Verduurzaming infra	
Openbare ruimte	Urban	Diverse urban voorzieningen	
	Speelvoorzieningen	'Plus' op trapveldjes, speeltuinen, fitnessstoestellen, etc	
Overige	Projectmanagement	Om dit alles te implementeren (2 projectleiders voor 2 jaar)	

Voor de sport uitgaven in 2027 – 2040 sluiten we aan bij de nettolasten van 64 euro per inwoner van referentiegemeenten

Uitleg

- Uit Rekenkamer onderzoek blijkt dat Eindhoven 64 euro per inwoner investeert (nettolasten) in sport en daarmee precies in lijn is met referentiegemeenten
- Ook historisch gezien (niet zichtbaar in deze grafiek) liggen Eindhovense investeringen dicht bij de referentiegemeenten (muv 2017 en 2022)
- Als we de investering per inwoner relateren aan de groei van de stad (+58k inwoners) zou het Sport budget moeten groeien met ~3,7 miljoen euro structureel tot en met 2040
- Als we dit bedrag pro rata verdelen is dit 1,1 miljoen in 2027-2030 en 2,6 miljoen in 2031-2040

Lasten, baten en nettolasten aan sport (2021), euro per inwoner

5. Volgende stappen

- Vaststellen IHP Sport door college april 2024. Het college informeert de raad met een raadsinformatiebrief
- 28 mei besluitvorming Kadernota (incl. aanvraag IHP Sport)
- September 2024: technische toelichting IHP Sport aan de raad
- 5 november 2024: besluitvorming begroting
- Bij honorering aanvraag Kadernota (en in afwachting van besluitvorming begroting) resterende deel 2024 gebruiken voor voorbereiden uitvoering
- Realisatie basis behoefte in afstemming met verenigingen in 2025 en 2026

6. Aanvullende informatie

Onze benutting van sporthallen is gemiddeld 70% hoger als onderwijs hoofdgebruiker is (door invulling daluren)

Hoofdgebruiker	Naam	Benutting (uren per week) ¹	Gemiddeld (uren p.w.)	
			Totaal	Per haldeel
Onderwijs	Frits Philips	3.091	2.872	2.872
	Sted. College (Henegouwenlaan)	2.946		
	Sted. College (Oude Bosschebaan)	2.918		
	de Vijfkamp	2.733		
	Fontys	2.670		
Sport	Strijp	2.494	1.892	1.648
	Meerrijk	2.112		
	Tivoli ²	2.000		
	Genderbeemd	1.917		
	Achtse barrier	1.806		
	Tennishal Eindhoven Noord	1.501		
	Indoor Sport Centrum Eindhoven	1.415		
Totaal	12 sporthallen	27.603	2.300	2.158

1. De bezettingscijfers zijn gebaseerd op de verhuurcijfers van sporthallen over 2022.

2. De bezettingscijfers van Sporthal Tivoli zijn geëxtrapoleerd van 457 naar 2000 uur, omdat de sporthal in 2022 minder werd verhuurd agv renovatie

Overzicht sportvoorzieningen en onderwijs

